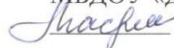
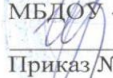

СОГЛАСОВАНО
Старший воспитатель
МБДОУ «Детский сад № 26»
 Л.М.Масленкова

Рассмотрено на педсовете
протокол № _1_ от 31.08.2023 г.

УТВЕРЖДАЮ
Заведующий
МБДОУ «Детский сад №26»
 Л.Н.Ильина
Приказ № ___ от 01.09.2023 года

**Рабочая программа воспитателя
по обучению русскоязычных детей татарскому языку**

на 2023-2024 учебный год

Воспитатель по обучению детей татарскому языку
Закирова Эльмира Рауфатовна

г. Чистополь
2023 год

1

ЭЧТӘЛЕК.

1. Аңлатмалы язу.	3
2.Максат.	3
2.1. Максат һәм бурычлар	3
2.2. Татарча сөйләшergә өйрәткәндә куелган минимум бурычлар	4
2.3. Программа принциплары	5
3. Эчтәлек.	6
3.1. Тематик план.	6
3.2. Этнокультурная өлеше планы (ЭРС)	18
3.4. Ата-аналар белән эш	23
4.Материал-техник база	24
5. Методик ярдәмлекләр.	28
6. Система мониторинга результатов обучения детей татарскому языку.	30
7. Файдаланган әдәбият.	34

Балалар бакчасында рус һәм башка милләт балаларын татарчага өйрәтү программасы.

1. АҢЛАТМА ЯЗУЫ.

26 нчы балалар бакчасында рус телле балаларны татар теленә өйрәтү программасын татар һәм рус теле тәрбиячесе Миндубаева Г.С. төзеде.

Балалар бакчасында татар теленә өйрәтү программасы түбәндәге норматив документларга нигезләнде:

- Россия Федерациясенә белем бирү турында Федераль законы (29.12.2012 № 273-ФЗ)
- Федераль дәүләт белем бирү стандарты (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 17.10.2013 ел № 1155 нче карары)
- Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының эшен оештыруда санитар – эпидемиологик таләпләр(РФ 15.05.2013 ел № 26 ”САНПИН карары” 2.4.3049-13)

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренә эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшәтәге баланың яшь үзенчәлекләренә, методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

2. МАКСАТ

2.1. Максат һәм бурычлар.

Максат: Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтезмәләрен төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

- Бурычлар:**
1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру.
 2. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү.
 3. Мөстәкыйль фикер йөртергә, жавап бирергә күнектерү.
 4. Татар телен белү һәм сөйләшү теләге уяту.

Милли – төбәк компонентын өйрәтү буенча бурычлар:

1. Туган як, туган ил, анда яшәүче халыклар һәм горелф – гадәтләре, табигате турында белемнәрен үстерү.
2. Туган телгә кызыксыну, үз туган телендә аралашу теләге уяту.
3. Идеал буе халыкларның тормыш-көнкүреше һәм сәнгате белән таныштыру.

2.2. Татарча сөйләшергә өйрәткәндә куелган минимум бурычлар.

Программа өч проектны һәм аларның төп максатларын һәм бурычларын үз эченә ала:

Максат: *Сүзлек өстендә эш* зур урын ала. Сүзлек өстендә эш - бәйләнешле сөйләм нигезе.

Бурычлар:

1. Иң беренче чиратта, гомуми кулланылыштагы лексика хисабына (предметларны, аларның төп билгеләрен, сыйфатларын, эш-хәрәкәтләрен атау) сүзлекне баету.
2. Сүзлеккә төгәллек кертү. Балаларга сүзне әйтү үрнәген бирү, аны һәр бала белән күп тапкыр кабатлау.
3. Сүзлекне активлаштыру.

• “Минем өем” проекты (4-5 яшь).

Максат: Татар теленә кызыксыну уяту, аралашу теләге тудыру.

Бурычлар:

1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру.
2. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зигән үстерү.
3. Бер – беренче тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

• “Уйный – уйный үсәбез” проекты (5-6 яшь).

Максат: Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгу.

Бурычлар:

1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру.
2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белү, көндәлек яшәештә аралашу.
3. Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

• “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты (6-7 яшь).

Максат: Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтезмәләрен төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

Бурычлар:

1. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләрен өйрәтү.
2. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, җавап бирергә күнектерү, балада үзенә сөйләм белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.
3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

2.3. Программа принциплары.

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга эзерлүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәлек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүнең төп чарасы булып торган уен аша үткәү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

3. ЭЧТӨЛӨК.

3.1. Тематик план.

“Минем өөм” проекты. (4-5яшылек балалар өчен)

Аудиоматериал – 64 трэка;

Анимационные сюжеты – 11;

Рабочая тетрадь – 17 заданий;

Наглядно-демонстрационный, раздаточный материал;

Активные слова + пассивные слова– 62 (было 178 слов);

Лексик минимум – якынча 62 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзләр: эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)

Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:

- гаилә
- ашамлыклар
- уенчыклар
- саннар

Атна дэвамында 20 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Актив сузләр	Сөйләм урнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Гаилә – 18 сәгать (1-18)		
эти эни малай кыз мин исәнмесез сау булыгыз	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, әби, кыз, малай). -Кем юк? -Эти (эни, бабай, әби, малай, кыз). -Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля).	Аудиоязма №1-23 Дәфтәрдә эш №1-4 Мультфильмнар: 1. “Әйдәгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”

<p>исэнме эт песи эйе юк сау бул эби бабай Эйбэт</p>	<p>-Мин малай. -Сау булыгыз! -Исэнме, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда. -Син Коля? -Эйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Эйе (юк). -Эти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Эйе. -Эни? (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк. -Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Эйе, кыз. -Хэллэр ничек? -Эйбэт.</p>	
<p>Ашамлыктар – 12 сэгать (19-30)</p>		
<p>ипи мэ рэхмэт алма сөт чэй тэмле кил монда</p>	<p>-Мэ, ипи (алма, сөт, чэй). -Рэхмэт, эби. -Коля, мэ ипи (алма, сөт, чэй). -Рэхмэт. -Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля) -Оля, кил монда. Мэ ипи (алма, сөт, чэй). Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле. Рэхмэт.</p>	<p>Аудиозма №24-39 Дэфтэрдэ эш №5-10 Мультфильмнар: 1. “Тэмле” кибетендэ” 2. “Азат кунак чакыра”</p>

утыр аша эч	-Мэ, тэмле алма (ипи). -Мэ, ипи (алма) аша. -Мэ, сөт (чэй) эч.	
Уенчыклар – 18 сэгать (31-48)		
туп бир зур кечкенэ матур курчак куян аю уйна ю хэллэр ничек? пычрак чиста	- Бу нэрсэ? - Туп (курчак, куян, аю). -Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мэ, курчак (туп, куян, аю). -Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенэ, эйбэт). - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенэ, матур, эйбэт). -Аю (курчак, куян, туп)? -Эйе. -Курчак (аю, куян, туп)? -Юк. -Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Мэ, аю (курчак, куян, туп). Уйна. -Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна. - Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенэ. - Мэ, зур аю (курчак, куян, туп). - Мэ, кечкенэ аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна). -Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.	Аудиоязма №40-53 Дэфтэрдэ эш №11-13 Мультифильмнар: 1. “Паркка сөяхэт” 2. “Уенчыклар үпкөлөгөн” 3. “Күнелле уеннар” 4. “Акбай хэм Мияу мажаралары”

	<p>- Исәнме, Мияу! - Исәнме, Акбай! - Хәлләр ничек? - Әйбәт.</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. -Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Әйе, туп чиста). Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.</p>	
Саннар - 6 сәгать (49-54)		
<p>бер ике өч дүрт биш</p>	<p>-Ничә? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма. -Ничә малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничә кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз. -Өч? -Юк. -Ике? -Әйе. -Ничә аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.</p>	<p>Аудиоязма №54-60 Дәфтәрдә эш №14 Мультфильм: 1. “Уйный-уйный санныйбыз”</p>
Кабатлау - 6 сәгать (55-60)		
		<p>Аудиоязма №25 Дәфтәрдә эш №61-64 Мультфильм: 1. “Күңелле ял итәбез”</p>

“Уйный – уйный үсөбөз” проекты. (5-6 яшьлек балалар өчен)

Аудиоматериал – 63 трэка;

Анимационные сюжеты – 15;

Рабочая тетрадь – 19 заданий;

Наглядно-демонстрационный материал;

Активные слова + пассивные слова– 45 (было 236 слов);

Актив сүзләр: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз).

Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:

- Яшелчәләр - Овоци
- Ашамлыклар- Продукты
- Савыт-саба- Посуды
- Киемнәр- Одежда
- Шәхси гигиена- Личная гигиена
- Өй жиһазлары- Мебель
- Бәйрәм “Туган көн” – Праздник “День рождение”
- Бәйрәм “Сабан туй” – Праздник “Сабантуй”
- Используются слова, словосочетания проекта “Минем өем”.
- Уртанчылар төркемдәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Кабатлау – 3 сәгать (1-3)		
	“Минем өем” проекты буенча	Аудиоязма №1 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм:

		1. “Шалкан”
Яшелчэлэр – 21 сэгаты (4-24)		
кишер баллы ничэ суган бэрэнге кыяр кэбестэ нинди алты жиде сигез тугыз ун кызыл сары яшел нэрсэ кирэк? Юа	<p>-Бу нэрсэ? -Кишер. -Мэ, кишер.</p> <p>-Нинди кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр)? -Зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Мэ, зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Рэхмэт.</p> <p>-Зур кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Кечкенэ кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Чиста кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Пычрак кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) тэмле, зур (кечкенэ), матур, чиста (пычрак) Кишер баллы. Алма баллы. -Мэ кишер(алма), аша. Баллы? -Әйе, баллы. Рэхмэт.</p> <p>-Ничэ кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Оля, кил монда. Мэ, ике (1-10) кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Оля, кыяр (суган, бэрэнге, кэбестэ, кишер) бир.</p>	<p>Аудиоязма №2-24 Дәфтәрдә эш №2-6 Мультфильмнар: 1. “Баллы кишер” 2. “Уйный-уйный эшлибез” 3. “Юл мажаралары” 4. “Кем эшләми, шул ашамый”</p>

	<p>-Мә, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). -Рәхмәт.</p> <p>-Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр) бир.</p> <p>-Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр). -Сау бул, Коля.</p> <p>-Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)? -Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер).</p> <p>-Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак. -Бу туп. -Туп (алма) нинди? -Туп (алма) сары (кызыл, яшел) -Нинди туп (алма) юк? -Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.</p> <p>-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк? -Кирәк. -Коля, нәрсә кирәк?</p> <p>-Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк. -Нинди кыяр? -Яшел (тәмле, чиста) кыяр.</p> <p>-Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.</p>	
Ашамлыктар – 6 сәгать (25-30)		
аш ботка	<p>тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй) -Нәрсә кирәк?</p> <p>-Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк.</p> <p>-Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)?</p>	<p>Аудиоязма №25-29 Дәфтәрдә эш №7, 8 Мультфильм: 1. “Аш бүлмәсе”</p>

	<p>-Тэмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге).</p> <p>-Мэ, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) аша (эч).</p> <p>-Рэхмэт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) тэмле.</p>	
Савыг-саба - 6 сэгать (31-36)		
кашык тэлинк чынаяк зэңгэр	<p>-Кашык (тэлинкэ, чынаяк) бир.</p> <p>-Нинди кашык (тэлинкэ, чынаяк)?</p> <p>-Зур (кечкенэ, сары, яшел, кызыл, зэңгэр).</p> <p>-Ничэ кашык (тэлинкэ, чынаяк)?</p> <p>-(1-10 га) кашык (тэлинкэ, чынаяк).</p> <p>-Мэ, (1-10) кашык(тэлинкэ, чынаяк).</p> <p>-Мэ, кызыл (сары, яшел, зэңгэр). чынаяк (тэлинкэ, чынаяк).</p>	<p>Аудиоязма №30-37</p> <p>Дэфтэрдэ эш №9, 10</p> <p>Мультфильм:</p> <p>1. “Өч аю”</p> <p>2. “Чисталыкта - матурлык”</p>
Киёмнэр - 6 сэгать (37-42)		
күлмэк чалбар ки сал йокла	<p>яшел (кызыл, сары, зэңгэр) күлмэк (чалбар).</p> <p>чиста күлмэк (чалбар).</p> <p>матур күлмэк (чалбар).</p> <p>күлмэк (чалбар) юк.</p> <p>-Оля, күлмэк (чалбар) бир.</p> <p>-Нинди күлмэк (чалбар)?</p> <p>-Сары (кызыл, яшел, зэңгэр) күлмэк (чалбар).</p> <p>-Ничэ күлмэк (чалбар)?</p> <p>-Бер (1-10) күлмэк (чалбар).</p> <p>-Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал).</p> <p>-Оля, чалбар (күлмэк) бир.</p> <p>-Мэ, чалбар (күлмэк).</p> <p>-Рэхмэт. Курчак, мэ, чалбар (күлмэк) ки (сал).</p> <p>-Курчак, йокла.</p>	<p>Аудиоязма №38-43</p> <p>Дэфтэрдэ эш №11, 12</p> <p>Мультфильм:</p> <p>1.“Киёмнэр кибетендэ”</p> <p>2.“Шаян уенчыклар”</p>
Шэхси гигиена – 3 сэгать (43-45)		

бит кул хээрле көн	-Хээрле көн. -Мэ су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Эйе, бит (кул) чиста.	Аудиоязма № 43, 44-48 Эш дэфтэре №13, 14 Мультфильм 1.“Ни өчен киёмнэр югалган?”
Өй жиһазлары – 3 сэгать (46-48)		
өстэл урындык карават	-Зур (кечкенэ) урындык (өстэл, карават). -Зур аю, мэ зур карават (өстэл, урындык). -Кечкенэ аю, мэ кечкенэ карават (өстэл, урындык). -Нэрсэ кирэк? -Карават (өстэл, урындык) кирэк. -Нинди карават? -Зур (кечкенэ, сары, яшел, зэңгэр) карават. -Мэ, зур карават. -Рэхмэт.	Аудиоязма № 49 Эш дэфтэре №15 Мультфильм: 1.“Маша һәм өч аю”
Бэйрэм “туган көн” – 9 сэгать (49-57)		
яратам Бар	-Мин алма (ипи, сөт, чэй, ботка, аш, кыяр, кэбестэ, бэрэңге, кишер) яратам. -Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам. -Нэрсэ бар? -Туп (курчак) бар. -Нэрсэ юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзлэрен кулланып “Гаилэ”, “Яшелчэ” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №50-60 Эш дэфтэре №16-19 Мультфильм: 1. “Туган көн” 2. ”Кем нэрсэ ярата?”

БЭЙРЭМ “САБАНТУЙ”- 3 СӨГАТЬ (58-60)		
	Ел дэвамьнда өйрэнелгэн сүзлэр, сөйлэм үрнэгэ кулланыла. “Таилэ”, “Яшелчэ”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №61-63 Мультфильм: 1.“Сабантуй бэйрэме”

“Без инде хэзер зурлар, мэктэпкэ илтэ юллар” 6-7 яшьлек балалар өчен.

6-7 яшьлек балалар (мэктэпкэ эзерлек төркеме) өчен якынча 60 сүз һәм сөйлэм үрнәкләре.

Аудиоматериал – 71 трэка;

Анимационные сюжеты – 19;

Рабочая тетрадь – 20 заданий;

Наглядно-демонстрационный материал;

Активные слова + пассивные слова – 60 (было 146 слов);

Актив сүзләр: син кем, хэерле көн, тычкан, бу кем? бу нэрсэ? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчэ, нишлисең?, ашыйм, эчэм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерэм, сикерэ, йөгэрэ, төлке, йөгер, йөгерэм, чэк-чэк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этэч, үрдэк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рэхмэт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дэфтэр, нэрсэ яратасың?(пассив сүз)

Проектның эчтәлегә уртанчылар, зурлар төркемендә өйрэнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган.

Атнага 30 ар минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план

Актив сүзләр	Сөйлэм үрнэгә	Аудиоязма Эш дэфтәре Мультфильм

<p>син кем? хэрле көн тычкан бу кем? бу нэрсэ? нишли? йоклый утыра ашый эчэ нишлисең? ашыйм эчэм уйный уйныйм утырам барам кая барасың? син нишлисең? сикер-сикерэм сикерэ йөгерэ төлке йөгер-йөгерэм чэк-чэк өчпочмак яшь бүре керпе тавык этэч үрдэк</p>	<p>-Хэрле көн, Оля (Коля). -Хэрле көн, эни (эти, бабай, эби). -Песи нишли? -Песи йоклый. -Эни нишли? -Эни утыра. -Коля нишли? -Коля ашый (эчэ). -Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчэм. -Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм. -Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бэрэнге ашыйм (чэй эчэм, уйныйм, барам, утырам, йоклый) Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп. Куян сикерэ (йөгерэ). Туп сикерэ. Песи сикерэ (йөгерэ). Төлке сикерэ (йөгерэ). -Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерэм. -Мин чэк-чэк ашыйм.</p>	<p>Аудиоязма №1 - 2 Аудиоязма №3 - 5 Дэфтэрдэ эш №1 Мультфильм: “Мияу адашкан” Аудиоязма №6 Дэфтэрдэ эш №2 Аудиоязма №7 - 8 Дэфтэрдэ эш №3 Мультфильм: “Аю баласы дөнья белэн таныша” Аудиоязма №9 - 10 Дэфтэрдэ эш №4 Аудиоязма №11 Мультфильм: “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай” Аудиоязма №12 Дэфтэрдэ эш №5 Аудиоязма №13 - 14 Мультфильм: “Тату гаилә” Аудиоязма №15 Аудиоязма №16 - 18 Мультфильм: “Юмарт аю” Аудиоязма №19 Аудиоязма №20 Дэфтэрдэ эш №6 Мультфильм: “Кафега барабыз” Дэфтэрдэ эш №7 Аудиоязма №21-23 Мультфильм: “Урманда күнелле уеннар” Аудиоязма №24 Дэфтэрдэ эш №8 Аудиоязма №25-28</p>
--	---	--

<p>чана шуа шуам бие бии биим ак кара жырла-жырлым зур рэхмэт китап укый рәсем ясыим укыйм дәфтәр</p>	<p>-Мин өчпочмак ашыйм. -Сина ничә яшь? -6 яшь. -Мин бүре. Мин зур, матур, чиста. Этәч зур, матур Тавык кечкенә, матур -Син кем? -Мин үрдәк. Куян чана шуа. Мин чана шуам. -Аю, әйдә, бие! -Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам. -Син нишлисең? -Мин жырлым. жырлымбыз зур рэхмэт Кыз китап укый. рәсем ясыим-алма ясыим мәктәп -Кем укый. -Мин укыйм. бик тәмле Терем-терем, теремкәй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши. Теремкәйдә куян яши. Теремкәйдә бүре яши. Теремкәйдә төлке яши.</p>	<p>Мультфильм: “Көчлеләр, кыюлар, житезләр” Аудиоязма №29-30 Дәфтәрдә эш №9 Мультфильм: “Жәнлекләр спорт бәйрәмендә” Аудиоязма №31-32 Аудиоязма №33-34 Дәфтәрдә эш №10 Мультфильм: “Циркта” Аудиоязма №35 - 36 Дәфтәрдә эш №11 Аудиоязма №37 - 38 Дәфтәрдә эш №12 Мультфильм: “Шаян кошлар” Аудиоязма №39 - 40 Аудиоязма №41 Дәфтәрдә эш №13 Мультфильм: “Урманда зур концерт” Аудиоязма №42 - 44 Дәфтәрдә эш №14 Аудиоязма №45 - 46 Мультфильм: “Акбай туган көнгә барырга жыена” Аудиоязма №47 Дәфтәрдә эш №15 Аудиоязма №45, 48 – 49 Мультфильм: “Мияуның туган көне” Аудиоязма №50</p>
---	---	--

	<p>Теремкәйдә аю яши. Алар бик дус. -Кәжә кая? -Әнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата. -Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле. -Мә, кәжә, ботка аша. -Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.</p>	<p>Дәфтәрдә эш №16 Аудиоязма №51 - 53 Дәфтәрдә эш №17 Мультфильм: “Урман китапханәсендә” Аудиоязма №54 - 60 Дәфтәрдә эш №18 Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз” Аудиоязма №61-63 Дәфтәрдә эш №19 Мультфильм: “Урман мәктәбендә” Аудиоязма №64 Мультфильм: “Теремкәй” Аудиоязма №65-66 Мультфильм: “Кем нәрсә ярата?” Аудиоязма №67 - 71 Дәфтәрдә эш №20</p>
--	--	--

Этнокультурная өлеше планы (ЭРС)

№	Эш төре
2нче кечкенәләр төркеме	
сентябрь	<p>“Минем гаиләм” – әңгәмә “Кояш һәм яңгыр” - х/уен</p>
октябрь	<p>“Бармак уены” – уен “Баю-баюшки” пер.Э Каюмовой - жыр өйрәнү</p>
ноябрь	<p>“Югалсаң нишләргә?” – әңгәмә “Песи һәм тычканнар” – х/уен</p>
декабрь	<p>“Пальчик мальчик” - ятлау “Инеш аша” - х/уен</p>

январь	“Настяның сарафаның бизәү” (рус орнаменты) – аппликация
	“Бала белән күбәләк” Г.Тукай – мультфильм карау (диск “Тылсымлы сәхифәләр”)
февраль	“Бас кызым, Әпипә” – жырлы бию (диск “Балалар бакчасында әдәп – әхлак тәрбиясе”)
	“Яулык бизәү” (татар орнаменты) – рәсем ясау
март	“Әни белән сөйләшү” А.Барто – уку
	“Төсле яулыктар” – жыр (татар халык жыры)
апрель	“Гали белән Кәжә” Г.Тукай – мультфильм карау (диск “Тылсымлы сәхифәләр”)
	“Безнең гаилә” Г.Тукай – уку
май	“Минем яраткан уенчыгым” – әңгәмә
	“Урманда нәрсә яши?” - альбом карау
	“Минем яраткан бакчам” - урамда сәяхәт
Уртанчылар төркеме	
сентябрь	“Минем туган шәһәрәм” – әңгәмә
	“Бармак уены” (“Палец, палец, где ты был?”) – уен
	“Төсле автомобильләр” – х/уен
	“Минем яраткан бакчам” - урамда сәяхәт
октябрь	“Мин яши торган урам” – әңгәмә
	“Яфрак кайсы агачтан?” – урамда дидактик уен
	“Көз һәм балалар жыры” Гараева – жыр (диск “Жырлап – биеп уйныйбыз”)
	“Ябалак” – х/уен
ноябрь	“Россия башкаласы-Мәскәү” - рәсемнәр карау, әңгәмә
	“Йомры икмәк” рус халык әкиятә – сәхнәләштерү
	“Хоровод матрёшек” - коллектив эш
	“Көн – төн” – х/уен
декабрь	“Транспортта үз –үзеңне тоту” – әңгәмә
	“Торна белән Төлкә” татар халык әкиятә – уку (Р.Кожевникова тәржемәсе)
	“Күңелле карусель” рус халык көе – жырлы уен
	“Куян кызы” А.Алиш - мультфильм карау

январь	“Мин төзүче” – әңгәмә
	А.Хасанов “Балалар бакчасында” – уку
	“Казлар аккошлар” рус халык уены - х/уен
февраль	“Маэмай”М.Жәлил – уку
	“Төсле яулыктар” татар халык көе - жырлы уен
	“Чәк – чәк ясау” – әвәләү
	“Бизәкне төзе” - дидактик уен (татар орнаменты)
март	“Котлыбыз” Г.Зәйнәшева – уку
	“Әйдә, биибез” – бию (диск “Шома бас”)
	“Без уйнарга яратабыз” - күнел ачу кичәсе (Масленица, Нәүрүз)
	“Кем тавышы?” – х/уен
апрель	“Безнең гаилә” Г.Тукай – уку
	“Кызыклы шәкерт” - мультфильм карау (диск “Тылсымлы сәхифәләр”)
	“Татарстанның хайваннар дөнъясы һәм үсемлекләре” - альбом карау
	“Әбәкләшү уены” – х/уен
май	“Винни Пух кунакка бара” - мультфильм карау
	“Парын тап” татар орнаментлары - дидактик уен
	“Әкиятләр илендә” – күнел ачу кичәсе
	“Карга кычкыра” – ятлау (З. Нигматова тәржемәсе)
Зурлар төркеме	
сентябрь	“Татарстан күпмилләтле республика” – әңгәмә, рәсемнәр карау (презентация)
	“Без – спортчылар” - күнел ачу, спорт уеннары
	“Чукмар белән Тукмар” А.Алиш - мультфильм карау
	“ Дустым бар” - татар халык жыры (диск “Балалар бакчасында әдәп – әхлак тәрбиясе”)
октябрь	“Безнең күршеләр” – Башкортстан республикасы турында әңгәмә
	“Юрга” башкорт халык уены - х/уен
	“Башкорт келәмә” башкорт орнаментлары - рәсем ясау
	“Курай турында әкият”- башкорт халык әкиятә

ноябрь	“Рус халкының тормыш - көн күреше” – әңгәмә, рәсемнәр карау, музейга сәяхәт
	“Кокошник бизәү” – аппликация (рус орнаменты)
	“Как у наших у ворот” - жырлау (рус халык жыры)
	“Бүре һәм куяннар” – х/уен
декабрь	“Татарстан сулыклары, аларны саклау” – әңгәмә, рәсемнәр карау
	“Почмак алыш “ татар халык уены - х/уен
	“Кыш Бабай” Ә.Кари – ятлау (Е.Муравьва тәржемәсе)
	“Яңа ел” – жырлау (диск “Жырлап – биеп уйныйбыз”)
январь	“Минем шәһәрәмдә истәлекле урыннар” – әңгәмә
	“Мажаралар дөнъясында” – викторина (Татарстан республикасы турында)
	“Иртә”, “Кич” Прокофьев – тыңлау
февраль	“Татар халкының күренекле шәхесләре” – күңел ачу кичәсе
	“Карак песи” М.Жәлил – уку, жыр тыңлау
	“Чынаякны бизә” татар орнаментлары – ябыштыру
	“Чума үрдәк, чума каз” - жырлы-хәрәкәтле уен
март	“Чәчәкләр бәйләмә” – жырлы-хәрәкәтле уен
	“Без уйнарга яратабыз” - күңел ачу кичәсе (Масленица, Нәүрүз)
	“Әнием котлыйм сине” Р.Валеева – ятлау
	“Чудо-чудное, диво-дивное” – салфетка бизәү
апрель	“Татарстанның хайваннар һәм үсемлекләр дөнъясы” - презентация карау
	“Тукай яраткан шагыйребез” – әңгәмә, “Туган тел” жырын жырлау (диск “Балалар бақчасында әдәп – әхлак тәрбиясе”)
	“Су анасы” Г.Тукай - мультфильм карау (диск “Тылсымлы сәхифәләр”)
	“Өммегөлсем” татар халык жыры - жырлы бию (диск “Жырлап – биеп уйныйбыз”)
май	“Щеварни – Масленица” чуваш һәм рус халык бәйрәмнәре - әңгәмә, бәйрәм
	“Балыклар” - чуваш халык уены
	“ Иң матур тухия” чуваш орнаментлары
	“Сарпай” уен кыралы белән таныштыру (волынка)
Мәктәпкә әзерлек төркеме	

сентябрь	“Минем яраткан шәһәрәм” – әңгәмә, презентация карау
	“Милли киёмнәр бизәү” – рус, татар орнаментлары
	“Мин яши торган урам” – рәсем ясау
	“Күзбәйләү” – х/уен
октябрь	“Минем республикам Татарстан” – символика турында әңгәмә, гимн тыңлау
	“Өч кыз” татар халык әкиятә - мультфильм карау
	“Самая красивая страна” Р.Валиева – уку
	“Төлкә һәм тавыклар” – х/уен
ноябрь	“Дымковская лошадка” (по Богородской игрушке) – әвәләү
	“Койрыклар” рус халык әкиятә - мультфильм карау
	“Төрле һөнәр ияләр” – әңгәмә, рәсемнәр карау
	“Трепак” рус халык көе - тыңлау (диск “Танцы народов Поволжья”)
декабрь	“Безнең күршеләр” – Башкортстан республикасы турында әңгәмә
	“Юрта” башкорт халык уены - х/уен
	Уен коралы - кубыз белән таныштыру. Башкорт халык көе «Гөлнәзира» - тыңлау (диск “Танцы народов Поволжья”)
	Башкорт балы турында әңгәмә. “Аю бал кисмәгә янында” – әвәләү.
январь	Удмурт халкының күренекле улы – Калашников М.Т. (корал ясаучы инструктор) – әңгәмә
	“Айшон бизәү” – удмурт орнаменты белән яулык бизәү
	“Как купец хотел солнце остановить” пересказ М. Булатова
	“Гөрләвек” – х/уен
февраль	“Татар халкының күренекле шәхесләре” – күңел ачу кичәсе
	“Бишек җыры” М.Жәлил – уку, җыр тыңлау
	“Сөлге бизү” татар орнаментлары – ябыштыру
	“Шома бас” татар халык җыры - җырлы-хәрәкәтле уен (диск “Җырлап – биеп уйныйбыз”)
март	“Марийский заповедник “Большая Кокшага” - әңгәмә, презентация карау
	Милли альяпкыч – “Ончыласакыш” - мари халык орнаменты белән бизәү
	“Кандыра пунымаш” – мари халык бию көен тыңлау (диск “Танцы народов Поволжья”)
	“Алтын капка “ – мари халык х/уены

апрель	“Без мордвалар” – әңгәмә, презентация карау
	“Нарядный нагрудник” - мордва халык орнаментын кулланып рәсем ясау
	“Ябалак” – мордва халык х/уены
	“Родной мой край” Н. Эркай – уку
май	“Чувашия республикасы” - әңгәмә, презентация карау
	“Сурпан, тухия бизәү” (чуваш хатын-кызларының баш киёмнәре) – аппликация
	“Инә, жип, төен” – чуваш халык х/уены
	Чуваш халык биео – тыңлау (диск “Танцы народов Поволжья”)

3.4. Ата-аналар белән эш.

Ай	Эш төре
сентябрь	Ата-аналар жыелышында катнашу (уртанчылар төркеме).
	Һәр төркемдә ата-аналар өчен консультацияләрне һәм күрсәтмә материалларны яңарту.
октябрь	Ата-аналар өчен анкета.
	Жыр һәм шигырьләрне өйрәтүдә ата-аналарның ярдәменә таяну.
	“Татарча өйрәнәбез” дәфтәрендә эш оештыру.
ноябрь	Кичә үткәрү, рус халык уеннары уйнау.
	Консультация
	Ачык ишекләр көне.
декабрь	“Моңы белү кызыклы”, журнал чыгару.
	Жыр һәм шигырьләрне өйрәтүдә ата-аналарның ярдәменә таяну.
	“Минем яраткан мультфильм герое”, ата-аналар берлектә рәсем күргәзмәсе.
январь	“Яхшы эшләр көне”, фотокүргәзмә.
	Һәр төркемдә ата-аналар өчен консультацияләрне һәм күрсәтмә материалларны яңарту.
февраль	Ата-аналарны “Татар халкының күренекле шәхесләре” кичәсенә чакыру.
	Милли ашлар белән чәй эчү һәр төркемдә.
март	Жыр һәм шигырьләрне өйрәтүдә ата-аналарның ярдәменә таяну.
	“Нәүрүз” бәйрәменә чакыру.

апрель	Ачык ишеклар көне.
	Ата-аналарны балалар бергә Г.Тукай бэйгесендә катнашуга тарту.
	Г.Тукай эсәрләре буенча кул эшләре күргәзмәсе оештыру “Әкиятләр илендә”.
	Ата-аналар өчен анкета.
	Ата-аналар жылышында катнашу.
май	“Минем гаиләм”, фото күргәзмә.
	Ата-аналар белән бергә шәһәр музеена экскурсия.

4. Материал-техник база.

Уртанчылар төркеменең «Минем өем» укыту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.

1. А4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, эни, малай, кыз.
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чэй, сөт.
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, сабуллаша».
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.

2. А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты
3. А5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.
	«Ашамлыктар» Ипи, алма, чәй, сөт.
	«Уенчыктар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.
4. Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.
	Бармак уеннары өчен атрибутлар: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.

**Зурлар төркеменен «Уйный-уйный үсәбез» укыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Уенчыктар» Зур уенчыктар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыктар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Ашамлыктар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Җиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.
	«Яшелчәләр»

	<p>Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.</p>
	<p>«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>
	<p>«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>
	<p>«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.</p>
	<p>«Саннар» (1 - 10)</p>
2. Таратма рәсемнәр.	<p>«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>
	<p>«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>
	<p>«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.</p>
	<p>«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>
	<p>«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.</p>
	<p>«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.</p>
	<p>«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>

	Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 пәси, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.
4.Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.
5. Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: пәси, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).

**Мәктәпкә эзерлек төркеменен «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар»
укуту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. А 4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, пәси сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырылай, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабый йоклай.
2. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклай, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклай,

	песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.
8x10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.
15x20 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.
4. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: төлке, курчак, туп, тавык, этәч, бүре, керпе, үрдәк, тычкан, эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, шалкан. «Шалкан» өстәл театры атрибутлары: Эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, тычкан, шалкан.

5. МЕТОДИК ЯРДӘМЛЕКЛӘР.

№ п/п	Автор	Методик ярдәмлек исемнәре
1	Ибрагимова З.Г.	“Шома бас. Танцуй веселей” методическое пособие – Казань . Халкыбыз мирасы. 2012 г.
2	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” учебно- методические комплекты для детей с 4-5 лет, по проекту “Минем өем”.- Казань: Хәтер, 4-5 лет.
3	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски”по проекту “Минем өем” демонстрационный, раздаточный материал для детей с 4-5 лет.- Казань: Хәтер, 4-5 лет.
4	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” рабочая тетрадь для детей с 4-5 лет по проекту “Минем өем”. Казань: Хәтер, 4-5 лет.
5	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” учебно- методические комплекты для детей с 5-6 лет, по проекту “Уйный – уйный үсәбез”.- Казань: Хәтер, 2012.
6	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” рабочая тетрадь для детей с 5-6 лет, по проекту “Уйный – уйный үсәбез”.- Казань: Хәтер, 2012.
7	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски демонстрационный, раздаточный материал для детей с 5-6 лет по проекту “Уйный – уйный үсәбез”.- Казань: Хәтер, 2012.
8	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” учебно- методические комплекты для детей с 6-7 лет, по проекту “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”.- Казань: Хәтер, 2012.
9	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” рабочая тетрадь для детей с 6 -7 лет. по проекту “Без инде

		хэзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”.- Казань: Хәтер, 2012.
10	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски демонстративный, раздаточный материал для детей с 6- 7 лет, по проекту “Без инде хэзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”.т.- Казань: Хәтер, 2012.
11	Закирова К.В.	На поляне детства: хрестоматия для воспитателей дошкольных образовательных учреждений и родителей. – Казань: Редакционно- издательский центр, 2011.- 256с
12	Закирова К.В.	Балачак аланы: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти- әниләр өчен хрестоматия.- Казан: РИЦ, 2011.- 560 б.
13	Аудио – сборник	Танцы народов Поволжья
14	Аудио – сборник	Шома бас. Бакча балалары өчен биюләр
15	Видео – приложение	“Уйный – уйный үсәбез” Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски. Анимационные сюжеты
16	Видео – приложение	“Минем өем” Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски. Анимационные сюжеты
17	Аудио – сборник	Аудио – китап ” Татар әкиятләре”
18	Диск №1	“Мои любимые мультфильмы”- Казан “Аксу” 2011г.
19	Диск №2	“Мои любимые мультфильмы”- Казан “Аксу” 2012г.
20	Диск №3	“Мои любимые мультфильмы”- Казан “Аксу” 2012г.
21	Диск №4	“Мои любимые мультфильмы”- Казан “Аксу” 2012г.
22	Диск №5	“Мои любимые мультфильмы”- Казан “Аксу” 2013г.
25	Аудио – приложение	Минем өем” Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски.
26	Аудио – приложение	”Уйный – уйный үсәбез” Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски.
27	Аудио – приложение	” Без инде хэзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски.
28	Аудио - приложение	Балалар бакчасында әдәп – әхлак тәрбиясе “Жырлар”

Дидактик уеннар: “Бу кем?”, “Бу нәрсә?”, “Әйе, юк”, “Кем юк?”, “Нәрсә юк?”, “Уйна!”, “Бир эле!”, “Ничә?”, “Нинди?” “Нәрсә кмрәк?”, “Нәрсә бар?”, “Нишли, нишлисең?”, “Бу өйдә кем яши?”, “Дәрәс күрсәт!”, “Бармак уены”, “Кибеттә нәрсә бар?”, “Мәктәптә нәрсә бар?”, “Кафеда нәрсә бар?”, “Телефоннан сөйләшү”.

Жиһазлар: проектор, интерактив такта, компьютер, өстәлләр, урындыклар, уенчыклар.

6. Система мониторинга результатов обучения детей татарскому языку

Педагогическое обследование проводится два раза в год: в первое полугодие и во второе полугодие.

	БЕРЕНЧЕ КЕЧКЕНӘЛӘР ТӨРКЕМЕ	ИКЕНЧЕ КЕЧКЕНӘЛӘР ТӨРКЕМЕ	УРТАНЧЫЛАР ТӨРКЕМЕ	ЗУРЛАР ТӨРКЕМЕ, МӘКТӘПКӘ ӘЗЕРЛЕК ТӨРКЕМЕ
Уку елы башында				+
Уку елы ахырында			+	+

Диагностика

Түбәндәге биремнәрне балаларның татар телен белү дәрәжәсен билгеләгәндә кулланырга мөмкин. Тикшерү һәр бала белән аерым үткәрелә, ул 5 – 10 минуттан артмаса тиеш. Ә йомгаклау дәресе булганда, тикшерүне барлык балалар белән бергә үткәргә мөмкин. Биремнәр уен формасында рус телендә аңлатыла. Балаларның җавабын тыңлаганда тикшерүче елмаеп, кирәк булса, җавапны дөресләп, бала әйтә алмаган очракта, булышырга тиеш.

Тикшерү нәтижеләрен түбәндәгечә таблицага төшерергә мөмкин.

Нәтижәгә карап, тәрбияче, һәр бала белән эшләү өчен, бурычлар билгели.

Диагностический инструментарий

Урганчылар төркеме (средняя группа)

Уку елы ахырына балалар түбәндәге белемнәрне үзләштерергә тиешләр

(К окончанию учебного года ребенок должен знать и уметь):

1. Бу кем? Бу нәрсә? Нинди? Ничә? сорауларына җавап бирергә.
2. Исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белергә.
3. Гади биремнәрне үти алырга: бир, мә, кил монда, утыр, сикер, аша, эч, ю, уйна.
4. Әйберләрнең билгесен белдерә торган сүзләрне белергә: зур, кечкенә, матур, чиста, пычрак, әйбәт, тәмле.
5. Бишкә кадәр саны белергә.
6. Мин, син, бу, монда алмашлыкларын кулланырга.
7. Дүртюллыклар, җырлар өйрәнергә.
8. Раслаучы сүзләрне: әйе; инкарь итүче: юк аңлап кулана белергә.
9. Ел ахырына сүзләр саны - 62 сүз.

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының «Минем өем» проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү

№	Баларның исем, фамилиясе	Сүз байлыгы (лексика)		Бәйләнешле сөйләм (связная речь)		
		«Минем өем» проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану («исәнме», «сау бул», «рәхмәт»)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юндәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сөйләмдә аңлап сөйләмдә куллану	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)
1.						
2.						

Нәтижәләрен билгеләү

Югары дәрәжә 2, 7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша (ребёнок активен в общении, отвечает на вопросы, идет на контакт)
Уртача дәрәжә 2 дән 2, 6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел (лексический запас имеется, не проявляет активность в общении)
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә (понимает, но отвечает по - русски)

Зурлар төркеме (старшая группа)

Уку елы ахырына балалар түбәндәге белемнәрен үзләштерергә тиешләр (К окончанию учебного года ребенок должен знать и уметь):

Бу кем? Бу нәрсә? Нинди? Ничә? сорауларына өстәп, Кем анда? Кем юк? Син кем? Нәрсә кирәк? Нәрсә бар? сорауларына аңлап жавап бирергә.

Раслаучы сүзләрне: әйе, бар; инкаръ итүче; юк аңлап куллана белергә.

Тәрбияче кушкан биремнәрне аңлап үтәргә (мә, бир, ал, утыр, сана, аша, эч, сал, ки, йокла, жырла).

Матур итеп исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белергә.

Балалар үзләре сорау куярга, гади диалогларда үзләрен ышанычлы сизеп сөйләшә белергә.

Төп хәрәкәтләрне белдерүче фигыльләрне аңлый һәм куллана белергә тиешләр (сикерә, уйный, жырлый, юа, ашый, эчә, ярата, кия, сала, утыра).

Әйберләрнең билгесен белдерә торган сүзләрне белергә.

Төсләр: кызыл, сары, яшел, зәңгәр.

Тәм: тәмле, баллы.

Зурлык: зур, кечкенә, күп, аз.

Билге: матур, чиста, пычрак, әйбәт.

8. 10 га кадәр саны белергә.

9. Предметның урынын күрсәтергә: караватта, өстәлдә, урындыкта.

10. Грамматик конструкцияләре, гади жөмлеләр төзергә.

11. Дүртюллыкларны, жырларның сүзләрен яттан өйрәнергә, сәхнәләштерүдә катнашырга.

12. Ел ахырына сүзләр саны - $62 + 45 = 107$ сүз.

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә әзерлек төркеме баларның «Уйный-уйный үсәбез» проекты буенча татар телен үзләштерә дәрәжәләрен билгеләү

№	Баларның исем, фамилиясе	Сүз байлыгы (лексика)		Бәйләнешле сөйләм (связная речь)		
		«Уйный-уйный үсәбез» проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш-алты рәсем	Ягымлы сүзләр куллану («исәнме», «сау бул», «рәхмәт», «исәнмесез», «сау булыгыз»)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (нәрсә кирәк? нинди? ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)

		яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)				
1.						
2.						

Нәтижәләрен билгеләү

Югары дәрәжә 2, 7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша (ребёнок активен в общении, отвечает на вопросы, идет на контакт)
Уртача дәрәжә 2 дән 2, 6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел (лексический запас имеется, не проявляет активность в общении)
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә (понимает, но отвечает по - русски)

Уку елы ахырында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар» проекты буенча татар телен үзләштерә дәрәжәләрен билгеләү (подготовительная к школе группа)

№	Баларның исем, фамилиясе	Сүз байлыгы (лексика)		Бәйләнешле сөйләм (связная речь)		
		«Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар» проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча	Ягымлы сүзләр куллану («исәнме», «исәнмесез», «сау бул», «сау булыгыз», «рәхмәт», «зур рәхмәт», «хәерле көн», «хәлләр ничек?», «әйбәт»)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, җырла, йөгер, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү (нәрсә кирәк? нинди? ничә? син кем? бу кем? бу нәрсә? нишли? кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)

		исемнәрен әйтергә кушыла)				
1.						

Нәтижәләрне билгеләү

Югары дәрәжә 2, 7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша (ребёнок активен в общении, отвечает на вопросы, идет на контакт)
Уртача дәрәжә 2 дән 2, 6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел (лексический запас имеется, не проявляет активность в общении)
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә (понимает, но отвечает по - русски)

6. ФАЙДАЛАНЫЛГАН ӘДӘБИЯТ.

1. Зарипова З.М., Исаева Р.С., Кидрячева Р.Г. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү: программа, методик киңәшләр, диогностика. Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.
2. Тригориева И., Козлова Л., “Как мы работаем с родителями”. Журнал “Дошкольное воспитание” №9 1988 год.
3. Шаехова Р.К Региональная программа дошкольного образования. Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы. – РИЦ, 2012.
4. Ибрагимова З. “Шома бас” методик кулланмага аудио-язма. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен биоләр. Проект “АКСУ” студиясендә язылган. 2011 ел.
5. Газимжанова Р.Г. Мәктәпкәчә балалар өчен җырлы – биолә уеннар аудиоһыентыгы .”Без шатлык таратабыз, уйнарга яратабыз” диск №1,2,3,4. “АКСУ” студиясе 2007 ел.
6. Луиза Батыр-Болгари Балалар өчен җырлар “Биеләр итек- читекләр.
7. Музыкалҗный редактор Хадеева А., продюсер Сарваров Р. “Танцы народов Поволжья”. Для обучения детей дошкольного возраста. Компания «АКСУ» 2012г.
8. Аудио-китап “Татар әкиятләре”. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен.
9. Татар телендә мультфильмнар. Диск №1,2,3,4,5. “АКСУ компаниясе” 2012 ел.
10. Закирова К.В. На поляне детства: хрестоматия для воспитателей дошкольных образовательных учреждений и родителей. - Казань : Редакционно-издательский центр, 2011.
11. Резеда Валева “Мы поедим к бабаушке” (стихи на татарском и русском языках).
12. Зарипова З.М. Үстерелешле уеннар: методик кулланма /З.М.Зарипова, Р.С. Исаева. – Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.